

Témata pro profilovou část maturitní zkoušky – šk. rok 2026/2027

Termín: jarní a podzimní zkušební období 2027

Zkouška: EKONOMIKA

Forma zkoušky: ústní zkouška

Obor vzdělání: 64-41-L/51 Podnikání

1. Základní ekonomické pojmy

- Pojmy ekonomie a ekonomika
- Pojmy mikroekonomie a makroekonomie
- Ekonomické systémy
- Potřeby – pojem, druhy, příklady
- Maslowova pyramida potřeb
- Způsoby uspokojování potřeb
- Statky – pojem, členění, ekonomická vzácnost
- Služby – pojem, členění, vlastnosti

2. Hospodářský proces

- Hospodářský proces – definice
- Fáze hospodářského procesu
- Výroba – výrobní faktory a jejich cena
- Práce – definice, pracovní síla, kvalifikace, produktivita práce, dělba práce
- Kapitál – definice, rozdělení, příklady
- Rozdělování a přerozdělování, směna a spotřeba
- Životní úroveň – definice, tvorba, zdroje rozdílů

3. Tržní hospodářství

- Trh – pojem, členění
- Subjekty trhu a tržní vztahy
- Konkurence – definice, druhy a členění
- Poptávka – definice, zákon, křivka, faktory ovlivňující poptávku
- Nabídka – definice, zákon, křivka, faktory ovlivňující nabídku
- Tržní rovnováha – definice, grafické znázornění
- Rovnovážná cena a množství

4. Ceny a cenová politika

- Cena – definice, funkce, cíle podniku při stanovení ceny
- Strategie stanovení ceny
- Druhy cen, slevy
- Struktura cenové kalkulace
- Zákon o cenách – definice, druhy cen, maximální, minimální, pevná cena
- Cenové moratorium
- Cenové triky

5. Podnikání a obchod

- Podnikání – definice, vývoj a charakteristika a znaky podnikání v ČR před a po roce 1989
- Znaky podnikání, cíle a předpoklady
- Podnikatel – definice, typy podnikatelů
- Právní normy upravující podnikání
- Podnik – definice, členění, založení a zrušení
- Zastoupení a jednání podnikatele fyzické a právnické osoby
- Podnikatelský záměr – definice, důvody, druhy

6. Podnikání dle Živnostenského zákona

- Živnost – definice, co nemůže být živností, druhy živností
- Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti
- Průkaz živnostenského oprávnění
- Živnostenská provozovna
- Odpovědný zástupce
- Postup při zakládání, přerušení a rušení živnosti
- Povinnosti živnostníka vůči státním institucím

7. Podnikání podle Zákona o obchodních korporacích

- Obchodní společnosti – definice, členění
- Základní pojmy – základní kapitál, vklad společníka, ručení, rezervní fond, obchodní jmění
- Založení a vznik obchodní společnosti
- Charakteristika jednotlivých druhů obchodních společností – založení, orgány, základní kapitál, rezervní fond, ručení za závazky, rozdělení zisku
- Přeměny a zánik obchodních korporací
- Likvidace podniku a konkurzní řízení
- Družstvo – definice, charakteristika, založení, orgány, zánik
- Státní organizace – druhy
- Státní podnik – definice, založení, charakteristika, orgány

8. Podnikové činnosti, hlavní činnost

- Členění podniků dle předmětu činnosti
- Hlavní činnosti podniků – typy
- Výroba – definice, charakteristika výrobních faktorů, výrobní kapacita
- Výrobní proces – etapy, členění dle účasti pracovní síly a dle určení výrobků
- Hlavní typy výroby
- Obchodní činnost – definice, distribuční kanály
- Maloobchod – definice, úkoly, typy
- Velkoobchod – definice, úkoly, typy
- Poskytování služeb

9. Marketing a marketingový mix

- Marketing – definice, marketingové školy, vývojové etapy marketingu
- Marketingové mikro a makroprostředí
- SWOT analýza, maticová analýza
- Marketingový výzkum a segmentace trhu
- Marketingový mix (4P marketingu)
- Značka produktu, životní cyklus produktu
- Cena a její funkce
- Funkce a typy distribuce
- Propagace – definice, formy, reklama

10. Management

- Management – definice, manažerské funkce
- Manažer – definice, vlastnosti a znalosti, cíle, role
- Úrovně řízení (managementu)
- Plánování – definice, druhy
- Organizování – definice, typy organizačních struktur, dělba pravomocí
- Rozhodování – definice, styly řízení
- Personalistika – definice, úkoly, motivace

- Kontrola – účel, předmět, subjekty kontroly, audit

11. Majetek podniku

- Majetek podniku – definice, členění
- Dlouhodobý majetek podniku – charakteristika, podmínky, členění, evidence
- Opotřebenění, odpisy, oprávky, zůstatková cena
- Oběžný majetek – charakteristika, členění, evidence
- Pořizování a oceňování majetku podniku
- Reprodukce majetku, investiční výstavba, vyřazování majetku
- Zásoby – evidence, metody řízení pořizování zásob, metody oceňování zásob při jejich výdeji do spotřeby, skladování, plán zásobování, normování velikosti zásob
- Dodavatelsko-odběratelské vztahy

12. Financování podniku

- Financování – definice, podstata, úkoly
- Činnosti finančního hospodaření podniku
- Faktory ovlivňující financování
- Zdroje financování – členění, příklady
- Rozvaha – definice, druhy, struktura
- Finanční analýza – definice, členění, ukazatele

13. Hospodaření podniku

- Náklady – definice, druhy
- Fixní a variabilní náklady
- Přímé a nepřímé náklady
- Možnosti snižování nákladů
- Manažerské pojetí nákladů
- Výnosy – definice, druhy
- Možnosti zvyšování výnosů
- Výsledek hospodaření – definice, druhy, výpočet
- Zisk – definice, použití, rozdělení, funkce zisku
- Ztráta – definice, úhrada ztráty

14. Peníze a platební styk

- Peníze – definice, vývoj, funkce, vlastnosti
- Ochranné prvky na českých bankovkách
- Platební styk – definice, členění, doklady spojené s platebním stykem
- Tuzemský a zahraniční platební styk – doklady spojené s přeshraničním platebním stykem
- Inlace – definice, stupně, příčiny

15. Bankovníctví a bankovní služby

- Bankovní systém ČR – stupně, charakteristika
- Centrální banka – název, definice, funkce a cíle centrální banky
- Nástroje a činnost centrální banky
- Banka – definice, rozdělení, podmínky pro vznik banky
- Činnost bank – bankovní služby
- Aktivní a pasivní operace bank
- Bankovní účet – založení, vedení, členění, služby spojené s bankovním účtem

16. Poskytování úvěrů

- Úvěr – definice, funkce, druhy
- Charakteristika úvěrů – kontokorentní, hypoteční, lombardní, americká hypotéka, spotřebitelský, směnečný atd.
- Úvěry od bankovních a nebankovních institucí
- Zásady poskytování úvěru, úvěrová smlouva
- Postup poskytování úvěru
- Typy zajištění úvěrů
- Úrok, RPSN

17. Pojišťovnictví

- Pojišťovna – definice, právní úprava (zákon), právní forma
- Podmínky zřízení a vzniku pojišťovny
- Povinné a dobrovolné pojištění
- Význam pojištění
- Druhy pojistných produktů – jejich charakteristika
- Definice pojmů – pojistitel, pojistník, pojištěný, pojistka, pojistné, počátek pojištění, pojistné období, pojistná událost, pojistné plnění, pojistná hodnota, pojistná částka
- Postup likvidace pojistné události
- Penzijní připojištění – definice, státní příspěvky

18. Trh práce a nezaměstnanost

- Trh práce – definice
- Nabídka pracovních sil, poptávka po pracovních silách, pracovní síla
- Zaměstnanci – členění, získávání, výběr
- Možnosti hledání zaměstnání, postup při získávání zaměstnání
- Personální agentury – definice, podmínky pro činnost ve zprostředkování zaměstnání, činnost
- Úřad práce – definice, činnost, podpora v nezaměstnanosti – podpůrná doba, výše podpory
- Nezaměstnanost – definice, druhy
- Kvalifikace, rekvalifikace

19. Pracovně právní vztahy

- Pracovně právní vztahy – definice, druhy
- Účastníci pracovněprávních vztahů
- Pracovní poměr – definice, druhy (dle délky pracovní doby a dle doby ukončení)
- Způsoby vzniku pracovního poměru
- Pracovní smlouva – podstatné náležitosti, zkušební doba, konkurenční doložka
- Změny pracovního poměru
- Zánik pracovního poměru – druhy
- Odbory – definice, práva u zaměstnavatelů, úloha, vznik, kolektivní smlouva
- Odpovědnost za škodu zaměstnance a zaměstnavatele – druhy
- Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

20. Odměňování zaměstnanců

- Druhy odměn za práci
- Plat – definice, výše a co ji určuje
- Mzda – definice, vlivy ovlivňující výši mzdy
- Druhy základních mezd
- Pohyblivé složky mzdy
- Struktura výpočtu čisté mzdy
- Sociální a zdravotní pojištění – účel, sazby
- Výplata mezd

21. Daně přímé

- Daň – definice
- Základní pojmy – předmět daně, základ daně, plátce, poplatník, zdaňovací období, správce daně, sazba daně
- Daňová soustava ČR
- Daň z příjmů FO – poplatníci a plátcí, předmět daně, sazba, slevy na dani, výpočet
- Daň z příjmů PO – poplatníci, plátcí, předmět daně, sazba, slevy na dani, výpočet
- Daň z nemovitosti
- Daň silniční
- Daňové přiznání

22. Daně nepřímé

- Daň – definice
- Základní pojmy – předmět daně, základ daně, plátce, poplatník, zdaňovací období, správce daně, sazba daně
- Daňová soustava ČR
- Spotřební daň – definice, předmět, poplatník, plátce
- DPH – definice, předmět, poplatník, plátce, sazby
- Ekologické daně – definice, cíl, na co se vztahuje
- Daňové přiznání

23. Národní hospodářství

- Národní hospodářství – definice, pojmy používané při porovnávání NH států
- Subjekty národního hospodářství
- Struktura národního hospodářství dle sektorů
- Úroveň národního hospodářství
- Ukazatele národního hospodářství – magický čtyřúhelník
- HDP, HNP – definice
- Inflace – definice, stupně
- Obchodní a platební bilance
- Nezaměstnanost – definice, druhy
- Hospodářský cyklus a jeho fáze

24. Hospodářská politika státu

- Hospodářská politika státu – definice, nositelé, cíle
- Typy hospodářské politiky státu a jejich vliv na magický čtyřúhelník
- Fiskální politika – definice, nástroje
- Státní rozpočet – definice, forma, typy, příjmy a výdaje
- Monetární politika – definice, cíle, typy, nástroje
- VOMP – vnější obchodní politika – definice, cíle, nástroje
- Důchodová a cenová politika – definice, cíle nástroje
- Evropská unie – definice, členské státy, stadia ekonomické integrace
- Zahraniční obchod – definice, druhy, mezinárodní obchodní operace, kupní smlouvy v mezinárodním obchodě, platební nástroje mezinárodního obchodu, clo

25. Finanční trhy, cenné papíry

- Finanční trh – definice, členění, charakteristika, věřitelé a dlužníci
- Peněžní trh – definice, funkce, nástroje (krátkodobé CP)
- Kapitálový trh – definice, nástroje
- Cenné papíry – charakteristika, forma (dlouhodobé CP – akcie, obligace atd.), dělení CP
- Obchodování s CP

- Burza – definice, význam, druhy
- Podílové fondy, stavební spořitelny
- Mezinárodní finanční instituce

